

пентръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 27.

Luni, 2. Julie.

1845.

Кірілъ тѣхъ літерелоръ славене.

Парадоксъ іпозезъ чітїиъ дптр'внѣл дїп пѣмерїї ачестеї фїї: кѣмкѣ літереле кіріліене, ка алфавет дп скріере кѣ пѣдїпъ дескілініре, дпкѣ дпайнтеа хрістіанїстѣлї ар фї фост кѣпоскѣте шї дптрѣвзїте. Гот лѣкѣл прїп векїме конспїндїт е маї дпрѣдѣчїнат декѣт сѣ се поатѣ стрѣмѣта кѣ алтѣл поѣ, тѣкар маї потрївїт фѣрѣ рѣвѣтате, маї кѣ сеатѣ дптр'вн попор, кареле нїчї декѣт е дедат а прїмї лѣкѣрї де модѣ, де гѣстѣл тїмпѣлї; прѣкѣт шї ачѣа е кѣпоскѣт, кѣ тѣлдімеа дптрѣ че е дедатѣ, фїе кѣт де парадокс, вѣкѣроасѣ се ласѣ а фї дпшелатѣ.

Акѣта, кѣнд скріпторїї пострї дптрѣ прїмїреа літерелор латїне се вѣд а се дптрѣвнї, маї стрїкѣторїѣ нѣ поате фї, декѣт кѣ іпозезе прѣжѣдїдіоасе а дпстрїеїна тѣлдімеа четїторїлор, фѣрѣ де а кѣрор спрїжонїре нѣ пѣтем авѣ азкторї шї кѣреїа еї плаче а четї ротѣпеще тѣкар дп кѣрділе весерїчеї. Кѣмкѣ літереле кіріліене дпайнте де Кіріл, ка алфавет осевїт п'аѣ фост кѣпоскѣте, чї маї дптѣїѣ прїп ел дїп чел елїп токміт шї дпдрѣптат пентрѣ попареле челе славене, позїтїв аргѣмент не дппрѣшѣтѣ історїа сїнхронїкѣ,

саѣ кортїмпѣрѣпѣ а лѣї Кіріл. Іоан ал 8-леа патрїархѣл Ромеї, дп епїстолїа прїп Metodїе архїепїскопѣл весерїчеї Моравїї скрїсѣ кѣтрѣ Сфїатополх країл а тоатеї Моравїї ла анѣл 880, деспре літереле лѣї Кіріл, аша се декїарѣ: „Litteras denique slavicas a Constantino quodam Philosopho (Cyrillus postea dictus) repertas, quibus deo laudes debitas resonent, jure laudamus, et ut in eadem lingua Christi dei nostri praeconia, et opera enarrentur jubemus.“ — „Іар літереле славене афлате де фїлософѣл Константїн (дѣпѣ ачѣеа Кіріл нѣмїт), прїп каре се лѣзде пре Дѣмнезеѣ кѣ дрѣптѣл ле лѣдѣт, шї ка дптр'ачѣа лїмѣ, лѣзде ле шї лѣкѣрїле Домпѣлї Хс. сѣ се тѣртѣрїсеаскѣ тѣндѣт саѣ порѣчїт.“ — Веїї картеа апалелор а лѣї Добнер пар. III. pag. 190. Ачест докѣмент історїк вреднїк де ал лѣа дп вѣгаре де сеатѣ дп маї тѣлте прївїрї, апрїат аратѣ: кѣмкѣ літереле де П. Кіріл афлате челе че ле нѣмїт Кіріліене, некѣпоскѣте шї педптрѣвзїте дпайнтеа веакѣлї ал 9-леа п'аѣ фост токміте шї дпдрѣптате пентрѣ ротѣнї, шї пентрѣ ачѣеа нїчї кѣ сѣнт а ротѣнїлор, чї аѣ фост пентрѣ лїмѣа славїанѣ фѣврїте, аѣ фост шї сѣнт літереле славїлор, а кѣрор тѣхъ літерелор е Кіріл, прѣкѣт а

fenikianilor e Kadma, а челор латіно-романе дъпъ зпѣ Евандър, а готічелор Ъл-фила, iar а челор глаголітиче с. Ieronim. Прежвѣделе prin сінгъре негациі пз се дппнг афаръ дпн крееріі нмърѣі, чі пре-кзм дптзперекзл пзмаі prin лъдїреа лзмїнеі се дппръдїе шї пере, аша стїрпїреа ачелор пзмаі prin лъдїреа лзмїнъреі кз-поцїацелор се поате ащента; п. е. че е de а зїче ачелор, карїі дптродъчереа літерелор латіно-романе, о леагъ de чел маї прїкрос прежвѣдїц, de темереа стръмътъ-реі релїціі, адекъ дъпъ еспресїа трїторїз-лзі артіколзлзі „Чева деспре лімба ромънеаскъ“ ш. а. ла Нзъмъръл Фоаїеі 19 вѣдїтъ: „Форма скріерїі кз літере латїне ар амъці шї кфѣнда пре ромънїі дп романїсм (папїсм) ш. а.“ — Прекзм фїе че пропъшїре, фїе че реформъ пзмаі prin лзпта дп контра прежвѣделор се поате тїжлочи, аша нїчї ної, фъръ de а десларва прежвѣдїюсзл фанатїсм, літератъръ кз літере латїне пз vom авé; тоате гревъдїле къте саъ зїс шї се зїк асзпра формеі de а скріе кз літере латїне дптръчест зпзл прежвѣдїц съ плънтеск, че кз атъта маї кз дърере се сїмте, дпкът е щїт, кз пз дп кріерїі ромънзлзі саъ трїт ачест рзші-пъторїз прежвѣдїц, чел че л дпстрейнеазъ de кътръ че аъ авът дела стрътошї, чї стрейнї і лъз плънтат дп кап. Желнїк ар фї, кънд релїціеа, пз дп конвїндереа кз-поцїацїеі, чї пе нїще семне тоарте, пе літере ар фї дптемеїатъ; пз дпн прїміреа а істор саъ а челор форме de літере аъ провенїт шї провине стръмътареа релїціі, саъ авнегациа націоналітдїі, чї дпн дппре-жърърі кз тотзл фелїзрїте. Се фїз ертат, а атїнѣ кът маї пе деасзпра стареа ро-

мънїлор кътръ вїсерїкъ. Еї дела дпчепзт саъ дпнзт шї се дпн de рїтзл вїсерїчеі ръсърїтене, саъ кзм се зїче гревъдї*)); деспърдїдї дп провинїїле дпкоаче de Карпаці, дъпъ мъртърїсіреа кредїнѣї дп зпїдї шї незпїдї. Прїчїнїле каре се зїк пентрз зпїдї атръгътоаре кътръ романїсм, ачеле кз атъта дрепт се пот зїче шї пентрз незпїдї атръгътоаре кътръ славїсм саъ гревчїсм, че дптръасеменеа ар дъръта націоналітатеа, къчї пзтереа кареа о ар авé літереле латіно-романе de адъче пре ромънї ла романїсм, ачеа пзтере тревзе се о айъ шї словеле еліно-славїче de аї дъче ла славїсм. Чеї карїі азвърлїдї кз петрї, пз-педї мъна пе пентзвъ шї мъртърїсїдї: аъ пз се поате дпвъртї іпотеза шї асзправъ? Дпкъ кз атът маї таре: кз тречереа ромънїлор незпїдї ла славїсм пзмаі prin сінгъръ пзстрареа лімвєї е църмърїтъ, iar

*) Шї тревзе съ се дїе фоарте стрїнс, къчї орї че скїмърї ар пзтеа продъче шї кънд саъ фъкът аъ продзс пънъ акъта чел пздїн грев-ле не пдце ле е рї не веакзрї дпнїте, каре сънт маї реле дъпъ а поастръ пърере декът дзшмънїїле апріате. Літератъра съ шї пз-заскъ дръмъл съз шї релеѣеа съ зъмле пе дръмъл, дп каре аъ пзсо проведїнда шї — дп оарешкаре прївїпъ постзлатзл інїтеї оменецїї. Енглезїї шї Оланзїї дпн літереле латїне, дар кз Рома нъз нїчї чеа маї нз-дїнъ комзпїкадїе. Італїенїї, Спанїолїї, Португалиї, Францозїї, Белѣїенїї, Ірланзїї, Полонїї сънт романо-католичї; аъ шї літереле латїне, дар націоналітдїле лор сънт кз атът маї демаркате. Гревчїї, Ромънїї, Мъскалїї, Сжрвїї се дпн de релеѣеа греко-рвсърїтеапъ, скрїш шї кз словеле кїрїліене, дпсъ кътъ осевїре дптре націоналітатеа ромънъ шї мъскало-саъ серво-славїапъ, шї іаръш дптре чеа гревкъ! Ред.

ромънлор зпиді тречереа ла романіст, кѣт прін літѣвъ атѣт ши прін осевіреа рѣтѣлѣ вѣсеріческ е дпнедекатѣ. Аѣ трекѣт веакѣл де а маї фї реліціеа паладіѣл націоналістѣлѣ, ачела пѣмаї дп сімѣїѣл дешептѣрїї ши дп пропѣшіре кѣтрѣ чівілізаціе поате съ се рѣдѣчїнезе, съ се конѣптѣіаскѣ дп сънце ши дпсѣлет. —

Din Țigaria.

ХАЇ ЛА ВОРБѢ.

Греѣ лѣкрѣ есте де а гѣсі адеврѣл. Нѣ шиѣ де нѣї маї греѣ ѣкѣ де а л спѣне. Оаре зиде съ л гѣсім? Дп ворбе, дп гѣндѣрї, дп сімѣїрї, дп кредїнѣ, дп сѣзіле, дп зімбетеле поастре де тоате зімеле; поате дп посїціа поастрѣ, дп політика челор маї тѣлї, дп вреднїчіа чеа маї пѣдїн тѣгѣдѣтѣ, дп арте, дп літератѣрѣ?... Маї к'ашї зіче кѣ тоатѣ лѣмеа стѣ не о мїнчїлѣ. Кѣ мїнчїзна се дпде леце ом кѣ ом; гѣндѣл мїнѣеце інімеї, ініма мїнѣеце дѣхлѣї, реалїтатеа мїнѣеце тотдеазна пѣдеждїї; пѣдїні оаменї сѣпт дестѣл де марї ла сѣлет пептрѣ а пѣ дпкїде окїї ла івіреа голѣлѣ адеврѣ.

Везі дп салоане, дп вѣсерїчї, ла превѣлѣрї, ла пої ка ши ла алїї; везі че фелѣрїте феце, че деосевїте хаїне — везі маї тотдеазна кѣнд пѣмеле зіче тѣлѣ, фапта зіче пѣдїн, кѣнд хаїна зіче о свѣтѣ, фаца зіче пѣлѣ; везі аїст'аї тѣндѣрѣ кѣ аре перї алѣї, ачелаї прокопсїт кѣ аѣ фост дп церї стрѣїне, зпїї се кредѣ воїерї марї пептрѣ кѣ аѣ чїлѣрї, алїї кѣ дѣх пептрѣ кѣ аѣ дпвѣдат; тодї се зік оаменї ши Молдовенї, кѣнд пѣмеле де ом чере тѣлѣ

дпсѣшїрї ши чел де Ромѣн пѣмаї прїа фаптѣ астѣзі се алеце. Нѣ! нѣ фаче варѣва не петревнїкѣл дпдемент, нїчї чїлѣла не простѣл воїер, нїчї кѣлѣторїа дп стрѣїпѣтате не лепїшѣл прїкопсїт, нїчї прїкопсала не пѣтѣрѣл ом кѣ дѣх; съ нѣ зїтѣм кѣ врѣнза вѣлѣ поате фї дп вѣрдѣрѣѣ. Оаре чїне ва спѣне дптр'о свѣтѣ сѣлї мїї де оаменї кѣдї дїн трѣншїї, сѣпт копїї кѣ варѣе алѣе, Молдовенї кѣ сѣлет стрѣїн, вѣтрѣнї верзі ла сѣлет ши тіверї ла фаптѣ, кѣдї плїмѣ дешертѣчїлѣnea ідеїлор сѣпт нїѣе кѣвінте франѣозешї, кѣдї алїї педпсепнадї акомпѣрѣ вреднїчіа, дреапта кѣцетаре поате ши прїкопсала кѣ, страеле педпсепнате а пѣтѣнѣтеанѣлѣї каре н'аѣ авѣт нїчї о тревнїнѣ де а трече песте хотар ши де ашї лѣпѣда страеле копїлѣрїеї пептрѣ а фї ом чїнстїт.

Преа тѣлѣт м'аш депѣрта дела скопѣл теѣ дакѣ м'аш дптїнде маї департе асѣпра тѣтѣлор ратѣрїлор сочіетѣдїї, маї алес асѣпра дѣрѣрїлор фїреї, каре трагѣ маї тѣлѣт декѣт дѣрѣрїле оаменїлор дп дреапта кѣтпѣлѣ а жѣдекѣдїеї, кѣнд еѣ астѣзі п'ам дп прївїре декѣт літератѣра. — Кѣдї поеѣдї аѣ сосїт ши сосеск дп тоате зімеле, тодї адѣпадї ла роза череаскѣ ка прївїгїтоаре соада лор, ши тодї мїнідї а кѣлта ка дѣнса; дѣр токтаї декѣнд пѣтѣрѣл кѣптередїлор с'аѣ тѣрїт, кѣптече ле націонале с'аѣ корчїт ши поезіа печїостїтѣ де дѣншїї дпшї акомпере рѣшїпата фаѣт кѣ тѣпеле еї ши фѣце дп алтарѣл векїлор поеѣдї. Ълѣшї ласѣ свѣрлїта са кїкѣ дппрецїзѣрѣл зпїї гѣт дпкѣпцїзѣрат де гѣлѣрѣл рѣсѣрѣнт а веакѣлѣ ал XIV., дпшї таїе варѣва дп фїгѣрї деоетрїче ши асѣврлїнд асѣпрѣшї зп оаре-каре страїт

*)

негръ, сокотиндъсе дѣврѣкат дн кафтапъл Парнасълѣ, се дъче дикъжават сѣпт min-чѣзна крединей лѣи, се дъче къвтнд вр'о pazъ de coare, вр'ѣн фреамът де фрѣnze, вр'ѣн мърмър де исвор, саѣ вр'ѣн тѣнет депъртат дн албастрѣл череск, доар іар спъне дн лимба лор, поате педиделеасъ де джисъл, нище ворѣе каре съ ле тпъреаскъ дитърпндъсе дѣпъ instinctѣл лѣи дн версърі вѣвреволѣнга-вреве, сокотинд къ поезіа стѣ дн пискаї къвинте ка де пилдъ raza de coare, фреамът де фрѣnze, мърмър де исвор, тѣнет, азър ши алтеле. — Аїста вреа съ фіе Тасо ал Молдовіі, ачела Dante саѣ Омер ал Валахіей;*) зпъл вреа съ фіе Шіллер а дѣреї поастре, алтѣл Ла Мартін дела Прѣт, ши пічі зпѣи пѣї трече дн гънд поате, къ фіеце-каре лимбъ тревѣе съ айбъ літератѣра са, ши къ Омер, Dante, Тасо, Шіллер ши алдіі ка нище ісвоаре сѣпте пѣ с'аѣ аместекат къ рісрї стрѣне. Нѣ шїѣ, зеѣ, дакъ къптъредїі пострїі сѣпт тодіі поедїі, дар шїѣ преа віне къ сѣпт тодіі ромъні, ши къ літератѣра поастрѣ пѣ ва пѣне корона са декът пе капъл зпѣи поет націонал. Къте мїі де версърі, къте мїліоане де къвинте, челе маї мълте стрѣне, къте кълтече імітате, къте гъндзрї вотеzате ши алтеле тѣрчіте, че еартарок де гъндзрї рїмате, каре пѣ сѣпт гъндзрї; де ідеї фалнїче каре пѣ сѣпт ідеї — къте лѣкрзрї фрѣмъшеле дитр'ѣн адевръ; дар сърачіі стрѣні, сърачіі мордіі де с'ар скъла фіе-каре ва пѣте рекзпоаше лѣкръл лѣи. Ертадімъ! ертадімъ чїпстіцілор прїетїні а мѣселор,

дар ла інспїрацііле дѣмілор воастре къ то-тѣл стрѣне інспїраціілор черешї, вісѣрїле дѣмілорвоастре се тѣрѣіе пе пѣмѣпт ши тіросъ а лѣат, лакрїміле дѣмілорвоастре сѣпт речї ка гїаца, деспѣдеждѣрїле дѣмілорвоастре пѣ дндѣіошеск пічі о інімъ. Нѣ е дестѣл де а вре, тревѣе ши а пѣтѣ, прекъм пе дѣвацъ фавъла Парнасълѣ а преа ізвітѣлї Donїчі, каре фъръ а се део-себі дн пічі зп кїп де зрмѣрїле, де обїчеїрїле ши де лимба пѣмѣптеаскъ есте поет, пентрѣ къ аша л'аѣ фѣкът маїка лѣи, есте поет пентрѣ къ аѣ сімдііт поате пѣпъ а пѣ ворбі, ши къ зп къвѣпт пікат дїп кондеїл лѣи се дъче пе арїпеле тімпѣлї къ пѣтеле лѣи педесліпїт де пѣтеле Молдовеї; нїмене пѣ ва пѣтѣ спъне дакъ песте вр'о зече анї версѣрїле де астѣзіі вор маї гъсі о вѣзъ саѣ вр'о фоае де хѣртїе дитре пої, дар дїппротївъ нїме пѣ се дндоеце къ кът съ ва ворбі лимба ромънеаскъ пѣ се ва зїта: Вѣлпеа къ пѣфѣшор пе вотїшор, пѣтука лѣпгъ дела Стрѣпгъ, топоръл ши пѣдъреа, ши алтеле де ас-тіне.

Ънкъ оdatъ мѣ диторк ши дитрев зндеїі адеврѣл? Дн критїкъ поате? Ши дн пѣкѣтѣл аїста, афаръ къ ла пої пѣлѣ дн зїоа де астѣзіі еѣ пѣ с'аѣ івїт ѣнкъ къ тоате днсѣшірїле ши къ тоате подоавеле черѣте, есте еа претѣгїндене маї мълт пісманъ декът пепъртїнітоаре, маї мълт дѣшманъ декът дндемпѣтоаре, маї тот-деазна къ топълѣ пентрѣ а педенсііші пічі оdatъ къ вр'о ладъ дреаптъ пентрѣ а дн-кѣража. Нїмене п'аѣ рѣдікат ѣнкъ глас зїкънд къ аѣ сосїт зп поет поѣ, каре прекъм зїче ел днсѣшіі п'аѣ шеззт пе лавїца пічі а зпїеа зпїверсітѣдіі ши дн каре десне.

*) Омер, везіі Nr. 2 а Кзріерълї ромънеск дїа 1845.

е а веде талантл адевърат ши фиреск, каре поате о зі съ факъ чинсте літературей поастре. Поате съ фие алмінтреле, аиче лас съ ворвеаскъ зпел дін скріиторі чей маї днсемпаді а времілор поастре... „Непъртііреа — зіче ел — е фоарте греї лєкръ дп критікъ, къчі доаре не фие-каре а лъзда дп пьблік пе орї чіне зрмеазъ тот зп дрѣм къ дънсєл ши поате къ маї мьлтъ ісправъ ши къ маї мьлтъ фамъ. А критіка къ кьдет ши а лъса де о парте орї каре іndivіdуалітате завістнікъ есте о свькпуре а віртѣдеї креціінеці де каре пьціі скріиторі сѣнт дестоїнічі.“ Поетъл, філософъл, романціеръл пь пределѣск фьррь о оаре-каре сьпъраре поезіа, філософіа ши романеле фрацілор лор; се темѣ а шьрі слава алтора ка съ пь мікшзрезе пе а лор, лъздънд кьт ар тревзі скріеріме дп каре трѣще ривалітатеа лор. *)

Крітіка есте, орї ка съ зічет маї віне ар тревзі съ фие, хотърѣреа знеї жьдектъді словоде, къ кьдет кьрат, къ зітаре петърціінітъ а пьмелві авторьлві ши къ кьлка-реа а орї кьрія патімі персонале, каре с'ар пьтє паще дін ніще рьндзрі маї мьлт адресате овщїей декът персоналітѣді.

Прін о асеміне крітікъ віне-кьдетатъ, пь маї рьтѣне дндоеалъ къ с'ар ашеза ши ла пої темейл знеї літературі къ атъта маї фолосітоаре, къ кьт опініа пьблікъ статорціітъ ши повьдзїтъ прін еа дп-сьші с'ар дісвєлі дін зі дп зі маї кьратъ

de patimii. *) Прекът есте пьнеа храна трьпьлві, аша ши літературя есте храна сьфлетьлві; ши прекът есте de жьдекат зп ом таре ла трьп ши слав ла мінте, аша ши соціетатеа фьррь літературь пь аратъ дп окїї експерїіпдії, декът кпзл знеї фїінде фьррь пьтереа адевъратъ; непьтънд дпфїінде сїнгьръ дела сїне нїмікъ, дакъ пьї спріжїнітъ де мінтеа алтїа.

Ера дп ал XV. веак статъл Флоренціей дін тоатъ Італїа ши поате дін тоатъ Европа, цара чеа маї фьрмоасъ ши тотодатъ чеа маї тьлвзратъ, чеа маї сьракъ ши непорочїтъ. Цемеа трьпел соціетъдеї десвінат прін фел де фел де дитріці; опініа пьблікъ се скїмба пе тоатъ зіоа дьпъ воїнда зпора ши алтора; ера о пьвледъ таре ши зна мікъ дьштане дитре еле; фие-каре повїл кьзта прін дппілареа цьраньлві а се дтвогьді петрѣ аші фаче о партїдъ, ка прін трьпса съ ажзпгъ ла пьтере, ши пьтереа се скїмба дп тоате зімеле. Прекът дела дпчепьтъл лъмеї пьпъ дп зіоа де астьзі, історїа пе аратъ къ лєкрьріме челе маї марї пь с'аї дптемеїат декът прін жп сїнгьр ом; аша ши аколо с'аї івіт зп ом (Cosimo de Medicis), каре порпїнд'о не о кале позъ аї дпсєфлат патріа лві к'о віацъ пьтерпїкъ ши плїнъ де славъ, фьррь рьсвоае ши фьррь стрьшпїчіе. Цеара чеа де гьлчїзні, де прьдъчїзні, де вьпззрі а лєкрьрілор челор маї сфїнте, цеара чеаа знде дьз тремїі а породьлві ера сьпзсе ла тоатъ гро-

*) Кончедет атънчі, дакъ крітікъл пь ва фї нічі декът моралїст; ел дпсє тревзіе съ фие, ши атънчі нічі декът пь ва алънека а зіче дп лєкрьріме стрьїне ла пегрѣ алъ ши ла алъ пегрѣ. Ped.

*) Ва съ зікъ Дв. фрацілор Молдовенї, къ дп-воїці ка ла пої дпкъ съ дпчепьт крітіка аші фаче даторїеа са, а кьрьді атмосфера літерарь пе кьт се поате? Ped.

звѣса неоръндзелелор пентрѣ а хрѣні ді-шендатеде патімі а челіладе треімі, с'аѣ фѣкѣт сѣвт стѣпѣніреа лѣі, дара чеа маі богать ші чеа маі слѣвѣтъ а Італіей; къчі ел кіешъ ла къртеа са пе вестітѣл Іоан Аргіропѣл ші пе тѣлді алді оамені дн-семпаді дін літератѣра кареа днфлоріа атѣнчі ла Царіград, ші днтродѣкѣнд прін літератѣрѣ гѣстѣл лѣкрѣрілор челор фрѣ-моасе дн царѣ, ші спрїжїнінд ші деосе-вінд продѣкѣділе дѣхлѣі прін тоатѣкїпѣ-ріле каре стаѣ дн тѣла стѣпѣніреі, аѣ префѣкѣт овїчеіріле челе реле ші аѣ а-шезат пе ачеле дн каре стѣ пѣтереа на-ціоналітѣді. Дїнтр'о тѣлдіме де оамені карїі дшї віндеа сѣфлетѣл ші брацѣл пент-рѣ ашї гѣсі храна днтр'о царѣ фѣрѣ ко-мерц, фѣрѣ індѣстріе, фѣрѣ арте ші знде окротїреа се гѣсіа дн сінгѣра пѣтере а челор авѣді, дїнтр'о тѣлдіме де оамені къ днделепчїзне ші къ талант, карїі пѣ ведеаѣ алт віитор пентрѣ амбіціа лор де-кѣт зрѣареа дрѣмѣрілор дескїсе прін скїп-ѣрї ші префачерї реле, с'аѣ фѣкѣт о тѣл-діме де негѣдіторї, де літераці, де тѣсічі, де зѣгравї, де архїтекці атѣт де днсемпаді, днкѣт астѣзі ѣкѣ лї се вѣд тормінтеле алѣтѣреа къ але домнілор лор, ші къ тѣлді діч трѣншїі де ші ешїді дін плевеїенї шї аѣ фѣкѣт зп пѣме тѣлт маі къпоскѣт астѣзі декѣт пѣтеле днсѣшї а фостїлор лор стѣпѣні.

Чїне дін пої поате арѣнка о къзѣтѣ-тѣрѣ пѣтрѣзетоаре дн сочіетатеа поа-стрѣ, фѣрѣ де а плѣнце дн ініта са, вѣ-зѣнд пе ромѣні, днзѣстраді дін фіре къ атѣте днсѣшїрі, прѣнчі ѣкѣ дн літера-тѣрѣ, къ тотѣл стрїніі артелор челор фрѣ-моасе а кърора пѣ ле къпоск ѣкѣ віне

макар пѣтеле, ші дін ачесте трїсте ліпѣрї, пентрѣ тоатѣ окѣпаціа інтелектѣлѣ, пе-дїїнд декѣт а се рѣтпе зпѣл пе алтѣл! Ваї! Дакѣ ар вѣреа чїнева а хотѣрї пе фїе-каре дѣпѣ ворѣеле пѣвлїче, маі къ ар тре-вїі сѣ пѣ пе маі зїтѣм зпѣл ла алтѣл.

Цеаба, пѣ поате нічі зп ом гѣсі о-кротїреа моралѣ каре мерѣе днпїнте орї кърѣі лѣкрѣ знде пѣї о опїніе пѣвлїкѣ по-вѣдѣтѣ прін пѣвлїчітате; пѣї пѣвлїчітате знде пѣї літератѣрѣ, ші пѣї літератѣрѣ знде пѣї днкѣражаре. *) Лас къ пе орї каре скрїитор дн аѣ чеї маі тѣлді де зп ом фѣрѣ позїціе сочіалѣ, лас къ де шї фаче чїнева вр'о жертѣф пентрѣ оаре-каре продѣкѣціе, о фаче маі тѣлт ка зп фел де поманѣ, зїтѣнд поате къ пѣмаї прін тѣл-те черкѣрї с'алеце талантѣл чел адевѣрат, ші къ івіреа лѣі есте о чїнсте, о данїе каре се рѣварѣ пе зп пород днтрѣг; дар чеї маі тѣлді ѣкѣ пѣ аѣ нічі о дн-кредере дн талантѣл націонал неперѣзїнд декѣт лѣкрѣріле челе стрїне, ка кънд Ромѣніі ар фї сінгѣрѣл неам дін лѣме вѣ-тѣт де зрїеа лѣі Дѣмнезѣ ші хотѣрѣт а пѣ се пѣтѣ фѣлі де нічі зп пѣме дн-семпат прін дарѣріле челе маї днпалте а фіреї. Днмі адѣк амїнте къмі спѣнеа чї-нева, къ рѣѣ ар фї пентрѣ царѣ дакѣ с'ар іві сѣте де скрїиторї; пѣ шїѣ зѣѣ дакѣ пѣї маї рѣѣ сѣ ведем сѣте де тіперї къзѣтѣнд тоді слѣжѣе дн стат; де време че дараї

*) Ыптеї кондеїеле деслѣгаге, апої літератѣрѣ, зптеїѣ ші зптеїѣ пѣвлїчітате ші тоате че-делалте ні се вор адаоце нѣѣ; фѣрѣ воїе де а тіпѣрї, продѣктеле мїнїїі вѣне реле, тѣп-тѣїтоаре сѣѣ перїкѣлоасе зак прін пѣлїтѣрї шї грѣла пѣ ажѣнѣе а се алеце дін негїпѣ.

дестя де богаты пентръ а рѣсплѣти дѣпъ
кѣвѣицъ съте де литераторѣ, карѣ арскіе
лѣкрѣрѣ плѣкѣте шѣ фолоситоаре дѣсѣфлѣнд
кѣ време прѣн емѣлацие шѣ гѣстѣл четѣреѣ,
кѣнд дѣн потрѣвъ, гѣвернѣл н'аре декѣт ѣп
пѣтър тѣрѣинѣт де амплѣиаци. А лѣте-
ратѣреѣ треавѣ есте де а пѣне пе фѣе-ка-
ре ом дѣн посѣциѣ лѣвѣ пентръ вѣпа рѣн-
дѣеалъ шѣ линѣщеа овѣеаскѣ, дѣсѣфлѣнд
ѣвѣреа адеврѣлѣвѣ шѣ стѣма кѣвенѣтѣ фѣе-
кѣрѣа професѣи дѣмплѣнѣтѣ кѣ чѣнсте; дѣ-
сѣ треавѣе ка шѣ дѣн орѣ че лѣкрѣ таре
шѣ плѣн де вѣитор, лѣтератѣра сѣ аѣвѣ дѣ-
тре гласѣрѣле еѣ вѣл маѣ азѣт декѣт тоа-
те, пентръ а пѣте да фѣрѣ сѣиѣлѣ пѣще тѣп-
тѣитоаре сѣатѣрѣ, прѣкѣт ла вѣнѣ кѣ'с гре-
шѣдѣ дѣн адеѣереа традѣчерѣлор лор, кѣ
маѣ де фолос есте де а тѣлтѣчѣ о вѣнѣ
деографѣе, о вѣнѣ исторѣе, о вѣнѣ екопѣ-
нѣе полѣтѣкѣ, декѣт пе Ханриѣда, пе Ахѣл,
пе Канарѣл, пе Біанка Канѣло, Спаѣтеле
врѣжитѣореѣщѣ шѣл. шѣл.

Ла алѣдѣи кѣ, дѣпѣнте де а прѣтѣнде а
скѣрѣе лѣкрѣрѣ дѣпѣлте ар треавѣе гѣндѣ ла
пѣзѣреа тѣпѣлѣвѣ лѣтѣвѣи поастре, каре дѣн
тѣлте скѣрѣерѣ сѣтѣлѣ кѣ оаре-каре екѣпа-
жѣрѣ че се вѣд ла Копоѣ кѣ арѣвѣдѣ дѣн
коадѣ, кѣ хатѣрѣ рѣсѣщѣ, кѣ везетеѣ дѣн
лѣвре франѣоѣеаскѣ шѣ пѣтаѣ кѣ каѣ шѣ
кѣ стѣпѣнѣ дѣн царѣ. Оаре че ар зѣче
DD. актѣрѣи де актѣзѣи а театѣрѣлѣи рошѣ-
нѣск дакѣ чѣнева лѣар спѣне кѣ ар фѣ врѣт
сѣ ле деѣ врѣо пѣсѣтѣ, дар кѣ ел дѣчѣпѣ-
тор вѣзѣндѣтѣ прѣ Длор деавѣа де алѣл-
таерѣи пе сѣчѣпѣ шѣ вѣзѣндѣсе а жѣка вѣ-
кѣдѣле чѣлор маѣ дѣпѣлѣи актѣрѣи стрѣнѣи,
с'ар тѣме але фѣаче о асѣмѣне пропѣнѣре,
вѣпѣтѣнд чѣре дѣнѣосѣреа нѣтѣрѣи.

Тоѣдѣи прѣдем дѣн чѣвѣлѣзацие, дар пѣ-

дѣнѣи дѣн поѣ о дѣнѣелег; пѣ е дѣн фѣакѣрѣи,
дѣн дрѣшѣчѣ, дѣн вѣонѣте, дѣн bonjour шѣ
Moncher, прѣкѣт пѣ'с тѣперѣе шѣ пѣрѣи
вѣпѣселеле каре акопѣрѣ сѣврѣчѣтѣрѣле вѣ-
тѣрѣпѣцѣлор; нѣчѣи дѣпѣнтѣре дѣн тѣвѣшѣи гѣл-
вѣне шѣ чѣвѣоте де глѣнд. Сѣпѣт чѣвѣлѣза-
циѣ чеа адеврѣратѣ н'ар треавѣе а се дѣнѣ-
леѣе декѣт кѣпѣл чѣл маѣ статѣрнѣк, чѣл
маѣ морѣл де а дѣлеснѣи греѣл шѣ а дѣ-
дѣлѣчѣи вѣнѣнѣл вѣеѣеѣ, дѣндрѣнтѣнд кѣ кѣт
се поате стрѣмѣвѣтѣдѣле соартѣеѣ. Дар вѣ-
деѣи зѣндеѣи адеврѣрата чѣвѣлѣзацие, кѣнд кѣар
аколо зѣнде фѣлантропѣеа нѣ се ѣвѣеѣе сѣпѣт
кѣпѣл зѣнѣе фѣтеѣеѣ фѣрѣмоасѣ шѣ дѣлѣче, дакѣ
о кѣзѣтѣм дѣсѣт маѣ де апроѣпѣе пѣ десѣко-
перѣи декѣт вѣнѣ вѣрѣват карѣ'шѣи акопѣре
слѣѣенѣеа сѣпѣт масѣка ѣвѣреѣи, шѣ ачѣстаѣи
егѣоѣстѣл.

Нѣ! пѣсте тот лѣкѣл сѣпѣт мѣнѣчѣнѣи,
шѣ дакѣ ам пѣкат шѣ еѣ поате дѣнтрѣо мѣнѣ-
чѣнѣ скѣрѣнд рѣндѣрѣле ачѣсте, чѣл маѣ
пѣдѣн мѣнѣчѣнос декѣт мѣне сѣ'мѣи арѣпѣче
пѣатра.

M. A. Korradin,

О ПРИВѣРЕ ПѣСТЕ ЛѣМЕ.

Дѣшерѣт ѣ тот че вѣде сѣтеѣцѣл оѣкѣ сѣпѣт сѣре,
Шѣи пѣ ѣ фѣерѣчѣре дѣпѣлѣнѣ пе пѣтѣнт; —
ѣн вѣс ѣ чѣ амѣѣеѣе фѣѣнѣца тѣрѣтѣре
Дѣн ѣра кѣнд се пѣѣе шѣ пѣлѣ ла шѣртѣнт!

Вѣзѣтѣ с'аѣ ом кѣндѣва, сѣ зѣкѣ л'а сѣ тѣрѣе:
„Мѣ дѣк кѣ вѣкѣрѣе, к'ам фѣост, шѣ'с фѣерѣчѣт.“
ѣн рѣѣѣ а стат дѣн лѣме, а кѣрѣѣи рѣрѣ сѣрѣе
Ла алѣлѣ дѣн пѣтѣрѣ кѣ греѣ а маѣ зѣмѣт:

Шѣи ѣатѣ, кѣ ел сѣпѣрѣ а скѣрѣе кѣ амѣрѣчѣнѣе,
Тѣрѣт дѣ а лѣмеѣи валѣрѣи че тѣрѣвѣ пѣ'нѣчѣтѣт;
„Nimik сѣпѣт чѣр статѣрнѣк, шѣ тот дѣшерѣтѣнѣе,
Дѣпѣлѣнѣ фѣерѣчѣре сѣпѣт сѣре п'ам аѣлат!“

Ън татъ се сіеде, с'аднѣ аверї дн лѣте ;
 Длкънцївърѣ очеанрї, кѣ мїі неферїчїрї:
 Кънд фїѣл се ресфацѣ възжд кѣ аре сѣте,
 Че пот съ кореспндѣ ла ѳрвелеї сїмдїрї.

Ън жѣде калкъ леѣеа, кѣ скоп съ тѣлцѣтїаскѣ
 Десѳрѣл знеї патїмї, де кареаї сѣвжзгтат:
 Дн зртѣ дѣ прїносе, кѣ ганд съ амцїдаскѣ
 Сїмдїреа концїицеї, че'л тѣстрѣ не'нчетат.

Ън трѣнтор сѣе мїтереа, че крѣделе алвїне,
 Сѣзрѣнд дн армонїе маї мѣлте зеуї де мїї,
 Адѣнѣ дїмїнеаца, дн ѳреле сенїне,
 Кънд сѳреле стрѣлѣче не верзіле кътпїї.

Фѣдариќл се 'нкіп кѣ възеле пѣтате:
 Іар імаї вїклеавѣ гонѣеде мїжлочїрї
 Съ гѣсте септїменте, че плевеї пѣ'с їертате.
 Сѣ'нкарче не сѣракѣл кѣ мїї де аспїрїї;

Дн гѣраї пѣнгрїтѣ де фалсе жѣрѣмїте
 Фѣржтѣ неїертатѣ де леѣе, п'а днтрат:
 Іар ворѣе некѣрате, вѣлсѣетї де лѣкрѣрї сѳїнте,
 Ка плоїа прїтѣвѣрїї, дїн ростѣї а сѣзрат.

Ън тїнер, трае де патїмї, седѣче пѣ о фїїнцѣ,
 Че веатѣ де аторѣл, не каре с'а жѣрат,
 Нѣ къѣетѣ ла крїтѣ; — чї ѳрѣѣ дн кредїнцѣ,
 С'арѣжкѣ'н а лѣї враѣе ка склавѣл десперат:

Не зртѣ се дешѣантѣ ероїї ферїчїреї; —
 Дар вѣлѣ чеї зтѣрїсе, акѣт с'а десѳѣкѣт;
 Рѣсаре концїица кѣ варга респѣлїреї,
 Шї чере сокотеалѣ де ѳрѣ шї мїнѣт.

Дешерт ѣ дар че веде семѣцѣл окїї сѣпт сѳре,
 Шї пѣ ѣ ферїчїре деплїнѣ не пѣтѣнт; —
 Ън вїс ѣ чѣ амѣѣеде фїїнца тѣрїтѳре
 Дїн ора кънд се паѣе, шї пѣлѣ ла мортѣнт.
 Андр. Мѣрѣманѣ.

КЪНТЕКЪЛ ЪНЃІ ПЛѢТАШ. *)

Драгѣ, драг'а меа Ілїнкѣ,
 Фѣцї дїн мѣнѣе, дѣте жоє,
 Те ковоарѣ де не стѣлкѣ,
 Кѣчї дїї тѣшкїѣл лѣпекос.

*) Дела Молдавіа.

Р.

Те ковоарѣ не караре
 Ла ісворѣл чел кѣрат,
 Ънде 'н зтѣрѣ ла рекоаре
 Флорїчеле ерї мїаї дат.

Флорїчеле адѣпате
 Дѣ аї тѣї окї че лѣрѣтѣ.
 Ах! Ілїнкѣ де с' департе
 Тачї, кѣ іар т'оїѣ днѣзрна.

Де шї Бїстрїцаї спѣтѳоасѣ,
 Тѣ шїї кѣ кѣ Дѣтнезеѣ,
 Ам плѣтїто, шї акасѣ
 Лѣнѣ тїнѣ ам венїт еѣ.

Траѣе фрате, ла кѣтпн траѣе,
 Нѣ кътѣа съ не ловїт.
 К'апої плѣта нї се спарѣе
 Ш'амѣндої кѣ еа перїт.

Траѣе вїне доар вом трече
 Де котрѣца лѣї Архїп, *)
 К'аїчї дракѣ 'н апѣ рече.
 Ферѣе, ш' зрѣлѣ дн пѣсїп.

Ах! кѣ тїросѣл че вїне
 Де не вразї, арїнї, стежерї,
 Сїмт ш' а флорїеї че ла сїне
 О пѣрта Ілїнка ерї.

Дар кѣ вѣнтѣл се стрѣкоарѣ,
 Нарк' зп стрїгѣт ш' зп сѣспїн
 Че ла сѣфлет тѣ 'нфїоарѣ,
 Поате кѣї дїн ал еї сїп.“

Де тѣ дѣк кѣ плѣта іарѣ,
 Те жѣр нѣ тѣ влѣстѣта,
 Кѣчї мїї калеа тот амарѣ
 Шї тѣ фачї а лѣкрѣтѣ.

Тѣ шїї драга ме Ілїнкѣ,
 Кѣ 'нтѣрѣждѣтѣ 'н напої,
 Зїоа, поаптеа, тот не стѣлкѣ
 Не гѣсеѣе пѣ амѣндої.

Г.

*) О трѣтѣоаре не Бїстрїцѣ лѣнѣ гѣра Гар-
 кълѣї, прїмеждїоасѣ плѣтїреї дїн прїчїна грѣ-
 тѣдїреї стѣнчелор.